

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

Від _____ 20__ р. № _____

На № 08/03 від 06.03.2025 р.

**Народному депутату України
Булах Л. В.**

Шановна Лудо Валентинівно!

Міністерство охорони здоров'я України розглянуло Ваше депутатське звернення від 06 березня 2025 року № 08/03 щодо шкідливого впливу нікотинових снюсів (паучів) на здоров'я громадян та повідомляє.

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» визначає тютюнові вироби як сигарети з фільтром або без фільтру, цигарки, сигари, сигарили, а також люльковий, нюхальний, смоктальний, жувальний тютюн, махорка та інші вироби з тютюну чи його замінників для куріння, нюхання, смоктання, жування чи вдихання без горіння шляхом нагрівання. Отже нікотинові снюси (паучі) підпадають під регулювання цього Закону та регулюються як тютюнові вироби (замінники тютюну).

Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» (далі – Закон) встановлює, що замінники тютюну – засоби, які за впливом на здоров'я людини відповідають тютюну, але не містять тютюну. Водночас, Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» не містить положень щодо окремого регулювання для замінників тютюну, окрім, власне, самого визначення.

Нікотинові снюси (паучі) є бездимними продуктами, які містять нікотин. Вони розміщуються між яснами та губами, що нагадує вживання традиційного снюсу. Однак, у порівнянні з іншими тютюновими виробами, такі продукти можуть містити значно вищі концентрації нікотину, що створює значні ризики для здоров'я, особливо серед дітей та підлітків.

30 151250128084 01001

АСУД "ДОК ПРОФ З"
Міністерство охорони здоров'я України
26-04/9301/2-25 від 20.03.2025
Підписання КЕП Ляшко Віктор Кирилович
3FAA9288358EC00304000001D9A2D000061CB00

Міністерство охорони здоров'я України

26-04/9301/2-25 від 20.03.2025

Ці продукти мають кілька різновидів і різну концентрацію нікотину. Вміст нікотину в деяких з цих продуктів може бути таким же високим, як і в інших тютюнових виробках, таких як звичайні сигарети, традиційні бездимні тютюнові вироби та тютюнові вироби для нагрівання. Тому вони можуть мати такий самий або подібний потенціал звикання. Чим вища доза нікотину, тим більше зростає частота серцевих скорочень і систолічний артеріальний тиск у людей, які ніколи не вживали тютюну.

Нікотин – це небезпечна речовина, яка здатна викликати залежність та спонукає до продовження вживання тютюнових та нікотинових виробів. Відповідно до регламенту Європейського Союзу REACH нікотин класифікується як гостро токсична речовина (категорія 2) при пероральному, шкірному або інгаляційному впливі і підлягає заявам про небезпеку H300: смертельний при ковтанні, H310: смертельний при контакті зі шкірою, і H330: смертельний при вдиханні.

Занепокоєння, пов'язане з синтетичним нікотинном, полягає в тому, що фармакологічні та метаболічні ефекти R-нікотину в основному невідомі. Крім того, нікотин, витягнутий з тютюну, може бути забруднений специфічними для тютюну нітрозамінами, які є канцерогенами.

Основними загрозами, що виникають при вживанні нікотинових снюсів (паучів), є:

ризик розвитку нікотинової залежності – вміст нікотину в паучах може досягати рівня звичайних сигарет або перевищувати його, що призводить до швидкого формування залежності, особливо серед молоді;

серцево-судинні ризики – нікотин стимулює вивільнення катехоламінів, що спричиняє підвищення артеріального тиску, збільшення частоти серцевих скорочень та підвищення ризику інфаркту міокарда;

негативний вплив на нервову систему – вживання нікотину підлітками може порушувати розвиток мозку, викликати когнітивні розлади, проблеми з пам'яттю, концентрацією та емоційною стабільністю;

ризик отруєння та передозування – нікотинові паучі можуть містити від 3 до 50 мг нікотину на 1 г продукту, а деякі марки – навіть до 120 мг/г. Така доза може викликати гостре нікотинове отруєння, симптомами якого є блювання, запаморочення, тахікардія, судоми та втрата свідомості;

можлива канцерогенність – нікотин, отриманий із тютюну, може містити канцерогенні домішки, які підвищують ризик онкологічних захворювань;

збільшення ризику вживання інших психоактивних речовин – дослідження показують, що підлітки, які вживають нікотинові вироби, мають вищий ризик переходу до вживання тютюну та інших наркотичних речовин.

ВООЗ рекомендує регулювати нікотинові паучі на рівні з тютюновими виробами, щоб запобігти їхньому неконтрольованому поширенню.

Верховна Рада України ратифікувала Рамкову конвенцію Законом України «Про ратифікацію Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну» (далі – РКБТ ВООЗ) внаслідок чого Україна стала Стороною РКБТ ВООЗ взявши зобов'язання імплементувати її положення, керівні принципи та рішення Сторін.

Загальні зобов'язання Сторін, сформульовані у Статті 5 (2b) РКБТ ВООЗ, передбачають, що Сторони відповідно до своїх можливостей «вживають і здійснюють ефективні законодавчі, виконавчі, адміністративні та/або інші заходи та співпрацюють, у разі необхідності, з іншими Сторонами у розробці відповідної політики для попередження та скорочення споживання тютюну, нікотинової залежності та впливу тютюнового диму». Це конкретно стосується нікотинової залежності, і країни, можливо, виявлять бажання запровадити нові заходи або вжити відповідних дій для запобігання та зменшення нікотинової залежності.

Країни можуть вийти за рамки РКБТ ВООЗ і заборонити ці продукти. Це пов'язано з тим, що РКБТ ВООЗ підтримує реалізацію заходів, що виходять за рамки Конвенції, відповідно до статті 2.1, в якій зазначено «З метою кращої охорони здоров'я людини Сторонам рекомендується вживати заходів, що виходять за рамки тих, які вимагаються цією Конвенцією та протоколами до неї, і ніщо в цих документах не перешкоджає Стороні встановлювати більш суворі вимоги, які узгоджуються з їхніми положеннями і відповідають міжнародному праву».

Наразі, вимоги щодо вмісту нікотину в заміниках тютюну, зокрема в нікотинових снюсах (паучах) не врегульовано на рівні законодавства, як в Україні так і в Європейському Союзі.

Разом з цим, в окремих країнах Європейського Союзу (Бельгія, Нідерланди, Німеччина), введено повну заборону продажу таких продуктів, що є виправданим з огляду на їхній потенційний ризик.

Враховуючи вищезазначене, на законодавчому рівні вважаємо за доцільне ввести повну заборону виробництва (крім виробництва для експорту), оптової і роздрібною торгівлі та імпорту для реалізації на території України нікотинових снюсів (паучів).

З повагою

Міністр

Віктор ЛЯШКО

